

GreenEurope

Jaarverslag
2023

CLINIKES
DE L'EUROPE

EUROPA
ZIEKENHUIZEN

advanced care - personal touch

Een multidisciplinair team

Het Green Europe Comité bestaat uit 18 geëngageerde medewerkers die 14 sectoren van onze instelling vertegenwoordigen:

- Cyril Berthault — Dienst Aankopen
- Anne Charlier — Financiële Directie
- Alison Coekaerts — Dienst Diëtetiek
- Eline Coene / Laurence Boes — Apotheek
- Laurent Colin — Mobility Manager
- Jennyfer Doria - Communicatie
- Pascaline Ekofo — Medisch magazijn
- Arnaud Kamp — Directie Human Resources
- Bruno Le Fevere / Johanne Delcourt — Technische dienst
- Océane Lengyel - Operatiekwartier
- Marie Loriaux / Caroline De Voecht — Coördinatie
- Antoine Mairesse - Laboratorium
- Odile Michel - Radiotherapie
- Sebastian Spencer / Gaëtan Clerbaux — Medische Directie
- Evelyn Vass — Operationele Directie

Ziekenhuisbrede aanpak

Het comité past milieubewuste goede praktijken toe in verband met 6 ziekenhuisbrede thema's:

Duurzame aankopen

Afvalbeheer

Waterbeheer

Energiebeheer

Biodiversiteit

Mobiliteit

Gestructureerde aanpak

Volgende labels en netwerken hebben als richtsnoer gediend voor het Green Europe Comité naar een gestructureerde aanpak:

CLINIQUES DE L'EUROPE

Site: Ste-Elisabeth
Avenue de Fré, 206, De Frélaan

De Europa Ziekenhuizen hebben het **Label Ecodynamische Onderneming** van Leefmilieu Brussel verkregen. Onze instelling is hierdoor het eerste met drie sterren bekroonde ziekenhuis! Dit label is een officiële erkenning door het Gewest van onze inzet op een milieubewust beleid.

De Europa Ziekenhuizen maken deel uit van het **Global Green and Healthy Hospitals (GGHH) netwerk**. Het gaat om een internationale dynamische gemeenschap van ziekenhuizen, zorginstellingen, gezondheidssystemen en gezondheidsorganisaties die zich inspinnen om meetbare resultaten te bereiken door de duurzaamheid in hun instellingen te verbeteren en tegelijk de gezondheid van het milieu in hun gemeenschap te promoten.

De Europa Ziekenhuizen hebben het **Label Réseau Nature** van **Natagora** verkregen. Dit is de eerste officiële bekroning voor duurzame ontwikkeling en een mooie erkenning van alle initiatieven die ingevoerd werden ten gunste van biodiversiteit.

Ons laboratorium heeft een nieuwe stap gezet in het koolstofvrij maken van de zorg, met het verkrijgen van het nieuwe **Green Labs Label**. Het wordt zo het tweede gecertificeerde labo in Europa! Dit recente label van de European Federation of Clinical Chemistry and Laboratory Medicine bekroont laboratoria die kunnen bewijzen dat talrijke duurzame initiatieven in hun dagelijkse werkmethodes werden ingevoerd.

Duurzame aankopen

- Europese leverancier voor onze reanimatiekarren
- IT
  - Servers met Energy Star label - DELL
  - Kantoor- en draagbare computers met Energy Star label
  - Verlenging van de levensduur van de informatica-uitrusting (> 7 jaar)
  - **Verspreiding van ecologische handeling #2 « Digitale voetafdruk verkleinen » (2023)**
- Drukwerk:
  - Printers met Energy Star label - SPIE BELGIUM
  - Papier gecertificeerd Ecolabel, < 80 g
  - Standaard tweezijdige afdruk in verschillende administratieve diensten
  - Refurbished tonercartridges - Owa
  - Bewustmaking voor de optie followme voor vertrouwelijk drukwerk
  - **Oprichting van het Comité Informaticamateriaal (CIM) om de aanvragen van IT-materiaal te structureren en te rationaliseren (2023)**
  - **Overschakeling naar visitekaartjes op gerecycled papier (2023)**
  - **Overschakeling naar een Newsletter gedrukt op meer milieuvriendelijk papier (2023)**
  - **Verspreiding van de ecologische handeling #1 « Duurzaam afdrukken » (2023)**
- Producten voor hygiëne en schoonmaak:
  - Milieubewuste leverancier voor handzeep - Ecolab
  - **Milieubewuste schoonmaakproducten – ISS & Diversey/Sure (2023)**
- Biologisch assortiment voor de Roze Dozen (materniteit) - Mustela
- Assortiment naaldencontainers in gerecycled materiaal– Hospidex & Sharpsafe
- Assortiment gerecycled PMD-bakken – ISS & Naturen
- **Installatie van een verdeler met gezonde en 100% lokale snacks – Belinbox (2023)**
- **Toevoeging van duurzaamheidscriteria bij al onze aanbestedingen, onder meer catering (2023)**
- **Overschakeling naar 100% gerecycled PET vloermatten (2023)**

Afvalbeheer

GERECYCLED

- Nieuwe PMD-bakken voor de gemeenschappelijke ruimtes
  - Gangen
  - Vergaderzalen
  - Koffiehoeken
- Analyse en opstarten van de sortering van PMD-afval voor specifieke departementen
  - Apotheek
  - Laboratorium
- Reorganisatie van de buitenzone voor containers
- Sortering van medisch PVC - VinylPlusMed
- Sortering van plastic folie rond de paletten – Renewi
- **Sortering en recycling van bioafval in de keukens door biomethaanvorming (2023)**
- **Publicatie van een afvalsorteergids – Renewi (2023)**
- **Deelname aan de World Clean Up Day (2023)**

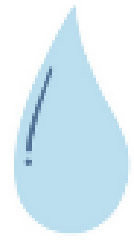
REDUCE & REUSE

- Ter beschikkingstelling van herbruikbaar vaatwerk (glas, porselein)
- Elke werknemer heeft een herbruikbare fles ontvangen
- Tweede leven voor computermateriaal - Out of Use
- Tweede leven voor afgedankte meubels - Hu.Bu
- Tweede leven voor telefoontoestellen – aSmartWorld
- **Verspreiding van de ecologische handeling #6 « Voedselverspilling bestrijden » (2023)**

Waterbeheer

- Waterfontein aangesloten op leidingwater
- Automatisch doseersysteem voor onderhoudsproducten - ISS

Energiebeheer

- 900 zonnepanelen - SunForSchools (1.800 m²)
- Cogeneratie
- Campagne Switch off met stickers in de lokalen
- Isolatie van onze gebouwen en vervanging van de dubbele beglazing door vensters van de laatste generatie
- **Aankoop en installatie van energietellers (2023)**
- **Verspreiding van de ecologische handeling #3 « Neem de trap » (2023)**

Biodiversiteit

- Plantenmuur in de hal van de hoofdingang
- Insectenhotel voor meerdere soorten
- Nieuwe beplantingen met een positieve impact op de biodiversiteit (vervanging van exotische en/of invasieve soorten)
- Gebruik van natuurlijke producten voor het onderhoud van de tuin (geen pesticiden)
- Opzetten van een plantendek om de planten op natuurlijke wijze te beschermen (regeling van temperatuur en vochtigheid).
- Symbolische aanplant van een appelboom (met St Pierre Ottignies)
- Nestkastjes gemaakt door patiënten uit de psychiatrie
- Decoratieve schilderijen met uitstervende dieren in de pediatrie
- **Toekenning van het Label Réseau Nature – Natagora (2023)**
- **Installatie van interactieve nestkastjes voor de gierzwaluw – Gemeente Ukkel en de Fondation Nature & Découvertes (2023)**

Mobiliteit

- Fiets
  - Oprichting van een gemeenschap: Bike Team
  - 3e fietsenparking op St-Elisabeth
  - Bike Project 2022: theoriecursus en proefperiode van 10 dagen – Pro Vélo
  - Campagne om bij het Bike Team aan te sluiten met 4 foto's van wielrenners
  - Reglement voor onze fietsenparkings
  - Workshop fietsenherstelling – Bike Your City
  - Nieuwe fietsenrekken voor bezoekers - BHS Media
  - Commercieel voordeel bij de aankoop van een fiets – Minerva
- Pakjesverdeler B-Post
- Brief naar al onze leveranciers over de aanbevolen trajecten en respect voor onze burens
- Nieuwe elektrische wagen voor het team thuisdialyse
- **Terbeschikkingstelling van een platform voor carpooling – Carpool (2023)**
- **Geheel van voordelen voor fietsers (2023)**
- **Nieuwe snelle laadpalen voor elektrische voertuigen (2023)**
- **Installatie van een reparatiepaal voor fietsen op elke site (2023)**
- **Aankoop van 2 elektrische fietsen om aan medewerkers uit te lenen (2023)**
- **Deelname van EUZH aan de BXLtour (2023)**
- **Wisselbeker Squadeasy om duurzame verplaatsingswijzen te promoten + milieuquiz (2023)**
- **Werelddag van de fiets: ontbijt voor de fietsers - Färm (2023)**
- **Subsidies van het Fonds Bikes in Brussels voor een nieuwe fietsenparking met meer dan 120 plaatsen – Koning Boudewijnstichting (2023)**
- **Verspreiding van de ecologische handeling #4 « Zich duurzaam verplaatsen » (2023)**
- **Verspreiding van de ecologische handeling #5 « Milieubewust rijden » (2023)**

Duurzame zorg

- **Green Labs Label voor onze 2 laboratoria (2023)**
- **Greener Maternity (2023)**
  - **Meer duurzame luiers, met minder schadelijke producten**
  - **Stopzetting van de Roze Doos ten voordele van bioproducten op aanvraag**
  - **Gebruik van milieuvriendelijke onderhoudsproducten**
  - **Keuze van Belgische en biologische borstvoedingsthee**
  - **Vervanging van producten met hormoonverstoorders**
  - **Optimalisatie van het bedlinnen per verblijf**
  - **Gebruik van water en zeep bij verzorging van de navelstreng (stopzetting van liniment)**